

Fosen Regionråd

Næringsalliansen på Fosen

7170 Åfjord - Tlf: 72 53 15 10

Trøndelag Fylkeskommune

Innspill til Strategi for innovasjon og verdiskaping for Trøndelag

Først vil vi påpeke noen rettelser/ endringer i det forelagte dokument.

Nå står det:

Den nasjonale klyngen NCE-Aquatech, som hadde sitt utspring i Akvarena, har vel 100 medlemsbedrifter i klyngen og er en viktig aktør i utviklingsarbeidet i næringen.

Ny tekst: Den nasjonale klyngen NCE-Aquatech Cluster, som er utviklet av klyngene Akvarena og Smart Water Cluster, er en av verdens største teknologifokuserte havbruksklynger med over 120 medlemsbedrifter. Klyngen er en viktig aktør i utviklingsarbeidet i næringen.

Så vil vi komme med tre forslag til strategiområder som er viktig for Trøndelag og som i liten grad kommer fram i nåværende dokument.

1. Energi og fornybarregion Trøndelag

Fornybarnæringen er del av en internasjonal vekstbransje som er selve navet i det grønne skiftet. Omstillingen til effektivt og bærekraftig energisystem representerer verdiskapingsmuligheter og ren energi er et mulighetsområde som kan sikre Trøndelag eksportinntekter og samtidig bidra til å løse klimautfordringene vi står overfor.

Trøndelag har unike forutsetninger og muligheter innen fornybar energi, både for lokal utvikling og verdiskaping og for å levere løsninger og produkter internasjonalt. Regionen har en lang historikk med 110 år med vannkraft, 100 år med energiforskning og 30 år med vindkraft og teknologi. Fagkompetanse

innen de fleste aspekter av fornybar energiproduksjon fins i regionen. Det er ledende fagmiljøer med bl.a. NTNU og SINTEF, som til sammen har 1400 forskere innenfor energisektoren. Det pågår utbyggingsprosjekter i verdensklasse med Europas største vindkraftutbygging på Fosen og Nordens største biogassproduksjon på Skogn. Trøndelag har et stort antall bedrifter og organisasjoner innenfor hele verdikjeden for fornybar, med energiselskap, teknologileverandører, fagmiljø og sluttbrukere av energi som er helt i front med å verifisere og ta i bruk nye teknologier og løsninger.

Regionens kompetanseplattform og store aktørtetthet har demonstrert attraktivitet som danner grunnlaget for videre utvikling. Eksempler på dette er programvareleverandøren Powel som var et spinoff fra SINTEF Energi og i dag har 400 ansatte, 50% eksport og kunder i 20 land, Siemens Trondheim som har fått globalt konsernansvar for elektriske maritime fremdriftsløsninger, og batteriprodusenten PBES med Canadisk opphav som etablerer sin produksjon av batterier i Trøndelag.

Potensial for næringsutvikling, innovasjon og verdiskaping i Trøndelag knyttet til fornybar energi ligger innenfor økt fornybar energiproduksjon, anvendelse av fornybar energi i nye områder, utvikling av ny teknologi og nye løsninger, eksport av teknologi, løsninger og kompetanse, og på sikt ytterligere eksport av fornybar energi.

2. Forsvars- og sikkerhetsindustrien

Gjennom et langsiktig arbeid, både politisk og administrativt, har Trøndelag nå blitt gitt et nasjonalt oppdrag i å utvikle og forvalte en mulighet ved at sentrale operative funksjoner innenfor luftforsvaret er lagt til vår region.

Trøndelags betydning i norsk forsvar har økt med etableringen av kampflybasen på Ørland, flytting av viktige funksjoner til Værnes. Dette sammen med forsvarets høyskole avd. luftkrigsskolen, lokalisert i Trondheim, gjør at regionen er Norges tyngste militære luftforsvarsregion. Regionen er også vertskap for store NATO-øvinger, og opplever interesse fra store internasjonale aktører som ønsker å etablere seg og/eller søke partnere i regionen. I tillegg ligger det store muligheter for å utvikle leverandørkjeder (offentlig- privat samarbeid) ifb med øvelser og annen aktivitet rundt basene, for eksempel, gjennom samarbeid mellom nasjonale rammeavtaleleverandører og lokale leverandører.

Forsvarsdepartementet inviterer sivilt næringsliv til økt samarbeid med Forsvaret (Forsvarets langtidsplan), noe som øker potensialet for en større og

mer diversifisert midtnorsk forsvarsindustri og økte leveranser til offentlig sektor. I tillegg har internasjonale aktører utestående gjenkjøpsforpliktelser i Norge på over 30 milliarder kroner som ennå ikke er kontraktfestet. Dette gir stort potensiale for internasjonale leveranser fra Trønderske virksomheter.

Trøndelags økte betydning i forsvaret av Norge bør gjenspeiles i Trøndelags strategi for innovasjon og verdiskaping.

En midtnorsk forsvarsindustriklynge, MIDSEC, har vært under utvikling siden 2013. Klyngen arbeider for at verdien av trønderske leveranser til internasjonale aktører, gjennom industrielle samarbeidsavtaler (gjenkjøpsavtaler) økes, at FoU-aktiviteten økes, og at Trøndelag fremstår som en aktiv, attraktiv og synlig region for nasjonale og internasjonale virksomheter.

Unikt for regionen er også verdens første testarena for autonome marine farkoster; "Test- site Trondheimsfjorden". Behovet for autonome teknologier og farkoster er økende i forsvarssammenheng og i øvrig industri, havbruk og energisektoren.

3. Internasjonalisering

Trøndelag tar mål av seg til å ligge i front i utvikling og kommersialisering av ny teknologi basert FoU resultater i samarbeid mellom næringsliv, SINTEF, NTNU, Nord Universitet og det offentlige innenfor alle strategier.

For å få mest mulig av verdiskapingen til å skje i Trøndelag, etter at ny teknologi og nye løsninger er utviklet, testet og verifisert, så er det avgjørende at bedriftene og næringslivet klarer å kapitalisere på det som blir utviklet og i den sammenheng er internasjonalt salg og internasjonaliseringsstrategi viktig. Innenfor dette ligger det mange momenter som er avgjørende for om man lykkes. Det handler om forretningskultur og etikk, markedskunnskap, nettverk og relasjonsbygging, forretningsmodeller, erfaringer, tilgang til kompetent kapital med mer.

Alt dette handler om å gjenscape suksess og få til mer-salg av produkter, tjenester og systemer i et internasjonalt konkurranseutsatt marked.

Det som forskes på og som utvikles i Trøndelag skal være med å løfte verdiskapingen i regionen, gjennom en bevist og strategisk satsing på internasjonalisering.

Ogne Undertun
Styreleder, Fosen Regionråd

Bjørn Damhaug
Leder, NA Fosen